

udstede en lang Række provisoriske Finanslove, og som igen sluttede med det Forlig af 1. April 1894, som den højtærede Konseilspræsident maaske bedre mindes, hvor Estrup igen blev sat paa lovlig Grund, maatte nødvendigvis samle Kampen hos Venstre og Folketinget først og fremmest om at faa den Forfatning, som vi levede under, bragt til Ære og Værdighed. Man kæmpede først og fremmest den Gang mod det Forfatningsbrud, som var sket. Men deri laa aldeles ikke, at man ikke vilde have en anden og bedre Forfatning. Naar den højtærede Konseilspræsident citerede, at Hørup havde sagt, at det var ikke en ny Forfatning, vi vilde, er det ganske rigtigt. Det, Hørup vilde, det, Venstre vilde, og det, som den højtærede Konseilspræsident og hans nærmeste Meningsfæller ogsaa havde sagt, at de vilde, men som man ikke af deres Gerninger saa, at de vilde, var dette, at Forfatningen af 1866 skulde overholdes, at en Regering havde ikke Lov til at gaa udenfor dens Ramme.

Det, Hørup vilde sammen med alle andre gode Demokrater, var selvfølgelig en Ordning, under hvilken intet var over og intet ved Siden af Folketinget, og det var ikke den Tilstand, vi levede under den Gang. At Hørup sagde dette, at man paa den Tid, da Grundloven blev brudt, først og fremmest vilde, at den Forfatning, vi levede under, skulde holdes i Hævd, er saa rimeligt, men dermed har Hørup aldrig med en Stavelse sagt, at han ikke vilde være med til en ny og bedre Forfatning end den, vi have. Jeg ved, at det har staaet i Reformpartiets gamle Valgbog, det var vistnok den Valgbog, som blev udgivet, inden man saa den ny Sammenslutning, den Valgbog, som, saa vidt jeg ved, har den højtærede Landbrugsminister til Forfatter — jeg forstaar derfor godt, at han i Øjeblikket skulde suflere den højtærede Konseilspræsident, men dette Udtryk i denne Bog er ikke noget som helst gyldigt Udtryk for, hvad Demokratiet i sin Almindelighed her i Danmark vil. Kun skal jeg sige, at det gør mig ondt for Hørup, at han er kommen i det Selskab, det er ikke umuligt, at Hørup vilde vende sig i sin Grav, dersom noget saadant overhovedet lod sig gøre, hvis han vidste, at den højtærede Konseilspræsident anførte ham til Gunst for sine Anskuelser.

Nej, man har villet Juni-Grundloven, og selv om den højtærede Konseilspræsident ikke har fulgt med i den Grad, at han har lagt Mærke til de Udtalelser, jeg før citerede, maa han rimeligvis have deltaget i en hel

Del Grundlovsfester i den lange Tid, han har været Rigsdagsmand, og saa vil han mindes, at de ere holdte for Grundloven af 5. Juni, ikke for Grundloven af 28. Juli. De ere ikke holdte til Minde om Grundloven af 28. Juli 1866, men til Minde om Grundloven af 5te Juni 1849. Og vi have aldrig, naar vi paa disse Grundlovsfester for Grundloven af 1849 stod og talte, talt om, at Grundloven var afgaaet ved Døden, og at vi aldrig skulde se den mere, men vi have alle staaet og talt i det Haab, at det skulde lykkes at faa Grundloven af 5. Juni 1849 tilbage. Det er der ikke nogen som helst Tvivl om. Saa det har ikke det ringeste paa sig, naar den højtærede Konseilspræsident nu siger, at Venstre har i den lange Tid ikke talt om eller tænkt paa at faa Juni-grundloven tilbage, det kan være, at Konseilspræsidenten tror det, det er muligt, men han har ikke Ret til at tale paa Venstres Vegne i saa Henseende.

Det var det Par Bemærkninger, jeg havde at gøre til Konseilspræsidenten. Saa er der et Par Bemærkninger, som jeg maaske ogsaa kan knytte til en Udtalelse af den højtærede Konseilspræsident, idet han ligesom vil sammenligne det Forslag, der blev gennemført om den almindelige kommunale Valgret, med det Forslag, som foreligger her, om Grundlovens Ændring. Naar man holder sig til dette Forslag, er der ikke megen Lighed mellem de to, thi Forslaget af 1903 om den almindelige kommunale Valgret adskiller sig mægtigt i Hovedsagen fra det nu foreliggende Forslag. Forslaget af 1903 gik ikke ud paa at udvide Valgretten, paa en enkelt lille bitte Undtagelse nær, man tænkte ikke paa at give flere Valgret, end der havde den i Forvejen, men Forslaget gik saa at sige alene ud paa at gøre den Valgret, som man allerede havde, lige for alle. Det gik ud paa det, som den nuværende Landbrugsminister kaldte at slette Skel, man vilde borttage den særegne Valgret, som en Del Mennesker her i Landet havde til de kommunale Valg i Kraft af deres Penge, i Kraft af deres Skat og deres hele Stilling. Man vilde gøre den Valgret, som man oprindeligt havde i det gamle Vælgerkorps, lige, saa at alle, der havde Valgret, fik lige meget. Det var Hovedopgaven for Forslaget af 1903.

Jeg indrømmer, at i den Lov, der blev gennemført, har man udvidet Valgretten, men alle vi, der sad i Rigsdagen paa den Tid, vide ogsaa, hvorledes det kom. Det laa ikke i Regeringens Forslag, det laa i det Ændringsforslag, som blev indbragt af 15 Medlemmer af Reformpartiet den Gang